

MĚSTO VELKÁ BÍTEŠ V ROCE 1414

Edice zakládacího zápisu k 600. výročí
nejstarší městské knihy Velké Bíteše

| Jan Zduba |

In gottes namen Amen. Alle uns vnsere gnadig h̄r
h̄r Laak von Arnawm, zu den zeiten als er des
Königessen und des p̄hemysen k̄niges Hofmeister was
hat uns geben Statrecht in vnser Stat zum Herwachen
verschriben mit seinem Justiz Bud der Junkfrawen
Augustin von Arnawm tocht von Arnawm Justiz, und
k̄nig Albrechts von Starnberg, Anders von Sulaw Justiz
Und k̄nig petreyus von Arnawm, Anders von Straum
Justiz. Zu der zeit als ma gelt nach Cristen ~~was~~ gep̄nt
v̄ngehendhundert iar dar nach in dem achten iar, des 11. uoc
macht ^{mit} Jacobs tag. Dar nach vber zway iar, geschaffe uns
Bis gnadig h̄r, des Bischof des hoch gepornen fürsten
Margraff Josef zu Arnawm mit seiner magestat

Nach dem hab wir der dacht ein stat buch mit wille
unser quadigt hron hyn lachone von Gwarr, und
mit rat der gangen gemayn d' stat quyn heymrichs
Oyn cyner elligen gedächtniss, aller sach so sey er
oder and' gut, By d' wo sy gelegen sein vnd vns
stat qu d' got als may gelt nach arbes gepurt vnter
hundert iar dar nach in dem vnzehendeiar, des freitag
Vor der ynlestantent myer tag

Wir Bingermeyst' Woyzball qu der zeit vnd dy gepornen
Schopfen Pawrusenit vnd petrey des adessene sin
vnd arcimus Kemar vnd Jan Wyckens sin vnd
hanns Vogt vnd nlyblas der Jungpurgt. vnd petry
Hloz in der Hayzepl vnd petry hunden qu der zeit stat
schweben vnd arliff Wolf qu der zeit Ruch' Oyn an
heben dar ob geschriben sach, vnd alles in der gemayn mit

[Překlad úvodního zápisu]

Ve jménu božím amen. Když nám milostivý pán pan Lacek z Kravař, toho času hofmistr římského a českého krále, dal městské právo, vystavil našemu městu Bíteši listinu, kterou opatřil svou pečeti. Svě pečeti přivěsili Anežka, dcera pana Jana z Meziříčí, pan Albrecht ze Šternberka a Lukova a pan Petr z Kravař a Strážnice v roce po narození Krista čtrnáctistého osmého ve středu po svatém Jakubu. O dva roky později vyžádal pro nás náš milostivý pán listinu od vysoce urozeného knížete markraběte Jošta z Moravy pod jeho pečeti.

Poté jsme usmyslili založit městskou knihu s vůlí našeho milostivého pána pana Lacka z Kravař a s radou celé obce města Bíteše pro věčnou budoucí paměť, aby se do ní zapisovaly všechny věci našeho města, dědičné nebo jinak dobré, jak nebo kde budou položeny. Stalo se roku po narození Krista čtrnáctistého čtrnáctého v pátek před svátkem jedenácti tisíc panen.

My, toho času purkmistr Vajcakl a přísežní Štěpán Pavrnfajnt a Petr syn Maršův a Martin Renar a Jan syn Vítkův a Hans Fogl a Mikuláš Jungpurger a Petr Gloc z Lánic a městský písař Petr Haiden a rychtář Mikš Volf, jsme začali nadepsanou věc, vše s radou obce.

PŘED 600 LETY

Rada města rozhodla s podporou celé obce i vrchnosti 19. října 1414 o založení městské knihy „pro věčnou budoucí paměť, aby se do ní zapisovaly všechny věci našeho města, dědičné nebo jinak dobré, jak nebo kde budou položeny“. Podnětem jim bylo udělení práva odúmrti, které umožňovalo měšťanům svobodně odkazovat v rámci města svůj majetek. Pokud měšťan zemřel bez blízkých příbuzných a bez posledního pořízení, připadl jeho majetek městu. Tím byla posílena potřeba města vést pečlivou evidenci obecního majetku a příjmů.¹ Provedení úkolu se ujal podle očekávání městský písař.

Petr Haiden se pustil do díla zřejmě ve svém domě ve vnitřním ohrazeném městě (asi čp. 99 v Hrnčířské ulici). Za tím účelem již měl přichystanou čistou papírovou knihu z dílny papírníka užívajícího vodovou značku volské hlavy s hvězdou. Srovnal si dílčí soupisy s poznámkami, načež seřízl husí brko a namočil je do černého inkoustu. Na třetím listu začal s psaním úvodního textu. Následující majetko-právní vztahy města rozdělil do jednotlivých částí: soupis domovních parcel ve městě, ve Psí ulici a v Lánicích (list 7–21), soupis lánů úrokujících městu (list 23–26), soupis třetinek lánů (list 29–31), soupis pronajímaných rolí (list 32–36), popis hranic Klečan úrokujících městu a popis hranic lesa Seč a popis hranic svobodných rolí zvaných česky Dědiny a rolí Halířky (list 37), seznam masných krámů (list 40–41), popis bítešských hranic (list 42) a poslední oddíl připsal zápisům sirotčích a zádušních peněz (list 50–54). V pozdější době byly listy vyvázány do knihy o rozměrech nasvědčujících vcelku praktickému používání – 21 na 30 cm s přibližně 200 listy. Desky byly zhotoveny z dubového dřeva a potaženy vepřovou kůží, z které byly vytvořeny též spony. Na vnitřní přilepení desek byl dle zvyklosti použit popsán pergamen, který předtím býval součástí žaltáře.

Knihy byla založena v době dočasného uklidnění situace v zemi, za panování moravského markraběte a zároveň českého krále Václava IV. Město Velká Bíteš se tehdy nacházelo ve společnosti 11 měst, 7 městeček, 180 vsí, 16 hradů, 2 hrádků a 3 tvrzí, patřících nejmocnějšímu a nejbohatšímu moravskému pánovi – moravskému zemskému hejtmanu Lackovi z Kravař. Ten se zřejmě nedlouho před založením bítešské městské knihy vrátil z bojů na straně polského krále proti řádu německých rytířů, kam patrně zjara odtáhl v čele 100 kopiníků a 300 střelců, mezi kterými se asi nacházeli příslušníci místních lapkovských bojových družin. Lacek byl zároveň významný podporovatel kazatele Jana Husa, který 11. října vyrazil z Čech na kostnický koncil, kam dorazil 3. listopadu. Tento koncil, zahájený 16. listopadu, svolal římský král Zikmund Lucemburský za účelem odstranění církevního schizmatu – trojpapežství.²

V roce 1414 byla Velká Bíteš již plně konstituované poddanské město s nejvyšší možnou mírou svobody v rámci svého statusu. Disponovala v rámci brněnského

právního okruhu soudním právem, dále právem várečným, trhem týdenním i výročním. Město bylo chráněno lehčím dřevozemním opevněním. Dominantou byl kostel, který zatím ještě nebyl samostatně opevněn. Byl vystavěn v pozdně románském stylu, měl jiný presbytář se sakristií, nežli jaký známe dnes, loď měla plochý dřevěný strop a přiléhala k ní západní věž. Na náměstí se nacházelo dvanáct masných krámů a pranýř.³

Velká Bíteš byla administrativně dělená na tři části. První část představovalo tzv. město („*stat*“) zahrnující území uvnitř opevnění. Nejdůležitějším prostranstvím tu býval rynek („*am ryng*“, dnešní Masarykovo náměstí), na kterém domy (zřejmě 44 sousedů) disponovaly výčepním právem („*schenkrecht*“; s výhradou, že není jednoznačně průkazné, pro které bylo toto právo platilo). Rynek měl horní („*an der oberm czeyl*“) a dolní část („*unten am ryng*“), místo zvané Peklo („*in d’Hell*“, čp. 2 – nejnižší položený dům v prostranství), roh („*am ek*“, čp. 135), tři brány – Lánickou, Lázeňskou a další nepojmenovanou Brněnskou („*Gayczyelertor*“, „*peyn Pastubentor*“, „*pey dem tor*“). Dědičnou rychtou býval zřejmě dům čp. 83 s výčepním právem na horní straně náměstí. Z náměstí vyběhající Hrnčířská ulice byla zvána Dobyčtím trhem („*am Fichmark*“, „*Fyechmark*“). Nahoře u kostela stávala Kostelní brána („*pey dem Kirchtor*“) a u ní dvůr osvobozený od platu a dávek (čp. 117, dnešní ZUŠ). Zvláštní postavení měly tři domovní parcely (asi čp. 75, 76, 102) v Kostelní ulici, které byly osvobozeny od platu. Druhou část Bíteše tvořila Psí ulice („*in der Hunts gassen*“, dnešní Růžová a Kozí ulice a ulice Pod Hradbami, popř. též Za Loukama a Zmola). Začínala Brněnskou bránou („*pey dem tor*“), měla roh („*am ek*“), uličku („*pey dem gasslein*“), umístění u potoka („*enhalb des paches*“), u lávky a na lávkách („*peym steg*“, „*auf der stetten*“, „*pey des Golaczers steg*“). Třetí částí Bíteše byly Lánice („*Gayczyel*“) s dvěma soukenickými dílnami („*ramhof*“) blíže Lánické brány, lázní („*dy pastuben*“) a množstvím domů osvobozených od platu a dávek. Lázeň byla též osvobozena od platu a dávek a patřila k ní role v sousední vsi Janovice na Psí hoře pod zemskou silnicí vlevo ve směru z Bíteše do Brna, kterou věnovala janovická vrchnost Bernard z Rosic („*akker gelegen auf dem Huntsparg unter der Lantstrass czu der linken Hant als man czogt vom Heynreichs gen Brünn*“). Mimo uvedené členění stály čtyři vodní mlýny, které se jako samoty dochovaly dodnes. Byly to: Horní mlýn před městem („*dy ober myel vor der stat*“), dále Přední mlýn zvaný Špitálský („*czu der Spitalmül*“; „*unter der myl Spitalmyl*“), Prostřední mlýn ve vlastnictví Michala Rozenků zvaný Šuchanův mlýn („*fur des Schuchens myl*“), Dolní mlýn zvaný Uherka („*dy myel dy da haisset dy Ungaryn*“) a pod ním následoval asi již za bítešskými hranicemi Kamenný mlýn („*czu der Steyn myl*“). Z nich byly Horní a Dolní mlýn počítány mezi púllány. Pozoruhodné je, že uvedené členění Velké Bíteše bylo použito i při prvním číslování domů roku 1774.

Město vybíralo plat nejen z domovních parcel, ale též z polností. V případě lánů („*dy Lehner dy cynssen czu der Stat*“) bylo 40 poplatníků – 3 celolánici, 6 třičtvrtěláníků, 18 púlláníků a 13 čtvrtláníků. Z dalších 28 třetin lánů zvaných „šacunky“ („*Saczung und y drey Saczung an ein Lehen*“) odvádělo plat 27 sousedů (2 púldruhého šacun-

ku, 11 celých šacunků, 15 půlšacunků). Další polnosti představovaly role, které obec pronajímala („*Renthakkar*“). Tyto polnosti se nacházely v tratích Široký žleb a Svato-
dušní hora (dnes Rejtok) či v jejich blízkosti, tedy jihozápadně a severovýchodně od
centra. Při soupisu pronajímaných rolí je patrné, že nájemníci platili městu nejen pro-
nájem, ale též plat („*cynss*“) z nemovitostí později zvaný „úrok“. V roce 1414 tomu bylo
na den sv. Jiří 24. dubna a sv. Michala 29. září (v pozdější době pozměněno na den
sv. Václava 28. září).

Městské území tvořilo jak samotné město se svými předměstími, tak vymezené
území zaniklé vsi Klečany („*dy Glaczen*“), lesa Seč („*der walt genant Mays*“, „*Mäys*“),
který město získalo při svém založení za účelem zajištění stavebního dříví, dále polní
tratě mezi náměštskou silnicí a potokem proti proudu (Široký žleb, Dědiny), dále mezi
potokem po proudu a tišnovskou silnicí (Svato-dušní hora). Ze zbytku území zřejmě
neplynul městu žádný příjem.

Jihozápadní část bítešského území tvořily dvě polní trati – Široký žleb („*Weyten-
graben*“) a Dědiny („*dy Aygen*“). Dědiny byly vymezeny dnešní ulicí Pod Spravedlností
a územím Nových Sadů a Jestřabí. Zbytek tvořil Široký žleb, jehož částí byly Halířky
(„*akker dy haisset dy Haller*“) v sousedství jestřabského území; nacházelo se tu i šest
městem pronajímaných rolí. Na severovýchodní části bítešského území byla situace
členitější. Polnosti začínaly již za městským opevněním tratí Za dvorem na městském
příkopu („*hinder dem hoff auf dem statgraben*“, později trať Za valy, dnešní ulice Za
Školou a Sadová), následovala rychtářská louka („*gerichtwys*“), největší rozlohu měla
trať Svato-dušní hora („*Phyngstperg*“, dnes zřejmě Rejtok, 11 pronajímaných rolí),
při Tažném či snad Vyhlídkovém žlebu („*Sihengraben*“, 3 pronajímané role) stávala
městská hlídka („*statwart*“, asi dnešní Špimberky), dále se tu nacházely tři pronají-
mané role s názvem Tlapa („*Prant*“), role u Špitálského mlýna („*pey der Spitalmyl*“,
dnes Přední mlýn), Dolní žlíbek („*untergrablein*“) u cesty do Křoví („*neben dem veg
gem Dietreichs*“), role nad Rozenkovým mlýnem („*gegen seiner myl ober*“, dnes Pro-
střední mlýn), Čertova hora („*Teuffenbeg*“) poblíž Prostředního žlíbku („*mitergrab-
lein*“), pěšina ze Psí ulice ke Špitálskému mlýnu („*auf dem steyg der da get von der
Huntesgassen czu der Spitalmyl*“), role vpravo od cesty do Křoví („*ein akkar neben
veg gem Dytreichs czu der rechten hant*“), role nad mlýnem zvaným Uherka („*ober
der myl dy da haiss Ungaryn*“, dnes Dolní mlýn). Asi na Klečanech se nacházela role
v Šibeničním žlebu s loukou a Šibeniční hora („*ein akker in den Galgengrabm unt der
wys*“, „*Galgenperg*“), v roce 1594 zmiňovaná jako „díl pod šibenici“, „zahrada pod š-
ibenici“ a „Šibeničník“. ⁴ S Velkou Bíteší sousedily Janovice („*Janestorff*“, dnes součást
města), Košíkov („*Gossykaw*“, dnes velkobítešská osada), Přibyslavice („*Brymssla-
wycz*“, zaniklá ves přibližně na území dnešní velkobítešské osady Jindřichov), Jestřabí
(„*Gesterse*“, dnes velkobítešská osada), Otěchleby („*Otachleb*“, zaniklá ves mezi Jestř-
abím a Březkou), Nové Sady („*Newstyfft*“, do r. 1924 Nebštych), Krevlice („*Gryllwycz*“,
zaniklá ves, nyní hospodářský statek), jakási Kněževes („*Pfaffendorff*“, zaniklá dnes

neznámá ves), Březské („Nider Bryz“), Křoví („Dyetryehsdorff“), Loučky („Luczlein“, zaniklá ves, dnes součást města); Klečany a Seč vymezovala z jedné strany zemská silnice a jejich území sousedilo se Zálesnou Zhoří („Hür“) a Košíkovem.

V průběhu staletí bývaly roky, kdy se na knihu pozapomínalo; bývaly však i doby, kdy hojně sloužila pro právní poznání minulosti města a bývala v dobách rozvoje až téměř do současnosti doplňována. Její význam v nové době vyzdvihl Jan Tiray, který seznámil s jejím obsahem v roce 1882 a podrobněji v roce 1908 odbornou veřejností.⁵ Kniha, jakožto nejpřednější součást městského archivu, přečkala během šesti set let a zim mnohé požáry, války, nespočet přenášení, listování a dotyků. Je až k nevíře, že se tato kniha dochovala až do dnešních dnů. Od počátku ji opatrovali členové městského úřadu, její trvalé uložení bývalo zřejmě od konce 15. století v radničních prostorách, ve 20. století pak prodělala několikeré stěhování, v sedmdesátých letech byla restaurována, až v létě 2012 po zániku bítešského depozitáře státního okresního archivu se ocitla spolu s celými 60 běžnými metry fondu Archiv města Velká Bíteš ve Velkém Meziříčí.⁶ Její prostorové odtržení od „svého“ města přesto neumenšuje její výjimečnost ani dostupnost. Význam i hodnotu knihy totiž nelze jednoduše opomenout. Představuje doklad historický, symbolický i přizemně fyzicky reálný. Je stále významným dokladem bítešské historie, nyní již trvale v rukách státní odborné péče. Její „adresa“ je: Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Žďár nad Sázavou, pobočka Velké Meziříčí, fond Archiv města Velká Bíteš, signatura Ea1.⁷

Daňové členění městišť ve Velké Bíteši v roce 1414.

V uvedeném počtu se skrývá 5 sladoven (2 ve městě, 3 ve Psí ulici), 2 dílny s napínacími rámy na sukno (Lánice) a lázeň (Lánice). Nejsou uvedeny 4 vodní mlýny, špitál, kostel, fara a škola.

Typ městiště	město	Psí ulice	Lánice	celkem
čtvrť dvořiště	0	3	0	3
půl dvořiště	36	19	7	62
celé dvořiště	11	4	10	25
půl domu	16	7	0	23
celý dům	12	1	0	13
dvůr bez platu	1	1	13	15
neurčené	4	1	1	6
celkem	80	36	31	147

Poznámky

¹ Martin ŠTINDL, *Otazníky bítešského privilegia z roku 1408*, In: *Velká Bíteš, almanach k 600. výročí udělení městských práv*. Právo odúmrti umožnilo městu získat o několik let později úřad dědičného rychtáře. Obecně k počátkům institucionálních měst: Jiří KEJŘ, *Vznik městského zřízení v českých zemích*, Praha 1998. Jan KLÁPŠTĚ, *Proměna českých zemí ve středověku*, Praha 2005. František HOFFMANN, *České město ve středověku*, Praha 1992.

² Jaroslav MEZNIČEK, *Lucemburská Morava 1310–1423*, Praha 2001, str. 404–415.

³ Jiří DOLEŽEL, *K městskému zřízení na středověkém Brněnsku do roku 1411*, In: *Mediaevalia archaeologica 2/2000*. TÝŽ, *Několik poznámek k dějinám Velké Bíteše ve 13. a 14. století (městská vrchnost a městský statut, duchovní správa)*, In: *Z pravěku do středověku. Sborník k 70. narozeninám Vladimíra Nekudy*, Brno 1997. TÝŽ, *Ke vzniku a vývoji několika měst střední a severozápadní Moravy (Blansko, Ivančice, Tišnov, Velká Bíteš, Vyškov)*, In: *Archaeologia historica 20*, 1995. Karel KUČA, *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, VIII. díl*, Praha 2011, heslo Velká Bíteš. Jan ZDUBA, *Urbanistický vývoj vrchnostenského města Velké Bíteše v letech 1414–1848*, In: *sborník Západní Morava XIII.*, 2009.

⁴ SOKA Žďár n. S., f. AM Velká Bíteš, sig. C 18 (Přílohy k účtům obce), č. 4 (rejstřík na vybírání svatojiřského úroku roku 1594).

⁵ Jan TIRAY, *Dějiny města Velké Bíteše, Velké Meziříčí 1882 (I. díl)*, reedice Velká Bíteš 2007. TÝŽ, *Městská kniha bítešská z roku 1414*, In: *Časopis moravského musea zemského*, VIII, 1908, č. 1 a 2.

⁶ Martina ŠTINDL, *Kořeny a tradice bítešského archivnictví*, In: *75. výročí založení Městského muzea ve Velké Bíteši*, Velká Bíteš 2000. Silva SMUTNÁ, *Historie bítešského muzea a jeho současnost*, In: *Tamtéž*. Jan ZDUBA, *Martin Štindl, archiv a péče o paměť města*, In: *Zpravodaj města Velké Bíteše*, září 2012.

⁷ Závěrem je mou milou povinností poděkovat Mgr. Martinu Štindlovi, Ph.D. (Státní okresní archiv Žďár n. S.) a Mgr. Tomáši Borovskému, Ph.D. (Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity) za vstřícnost a konzultace.

EDICE ZAKLÁDACÍHO ZÁPISU

[Úvodní zápis]

In gotes namen Amen. Als uns unser gnadig' H'r H'r Laczk von Crawarn, czu den czeiten als er des Romyessen und des pehemysen kunges Hofmeist' was hat uns geben Statrecht, in unserr Stat czum Heynreichs verschriben unt' seinem Insigl Und der Junkfrauben Angneskan H'ren Jan tocht' von Mezrzycz Insigl, und H'ren Albrechts von Sternberg, Anders von Lukaw Insigl Und H'ren Petreyns von Crawarn, Anders von Stracznycz Insigl Czu der czeyt, als ina czelt nach Cristes gepurt Virzehenhundert iar dar nach in dem achtem iar, des Mitwoch nacht sant Jacobs tag. Dar nach uber czway iar, gehalfts uns Uns' gnadig' H'r, des briffes des hoch gepornen fürsten Margraff Jost' czu Märhern unt' seiner Magestat.

Nach dem hab wir der dacht, ein stat puch mit willen unsers gnadig' H'ren H'rn Laczkeyns von Crawarn, und mit rat der ganczen gemayn d' stat czum Heynreichs Czu eyner ewigen gedächtnuss, aller sach es sey erb oder and' gut, wy od' wo sy gelegen sein umb uns's stat czu d' czeit als man czelt nach cristes gepurt virzeh'n hundert iar dar nach in dem virzehende iar, des freytags vor der aynleftausent Meyt tag.

Wir Burgermeyst' Weyzyakl czu der czeit und dy geswornen Stephan Pawrnfeynt und Petreyn des Marsseins sun Und Martinus Rennar und Jan Wytkeyns sun und

Hanns Vogl und Nyklas der Jungpurg' und Petr' Glocz in der Gayczeyl und Petr' Haiden czu der czeit statschreiber, und Mykss Wolf czu der czeyt Richt', Seyn an heben der ab geschriben sach, und alles mit der gemay rat.

[Soupis poplatníků domovních parcel]

Hye ist zu merken wye dy erb ligen in der stat czum Heynreichs an czu heben pey dem Gayczeylertor, an der obern czeyl

It' Petr peym tor ein halbs haus und hat schenkrecht
It' Hanns Jegerdorff eyn trittail, Hanns Smid ein trittail
It' Andre Kyrssner czway trittail
It' Petr' Liebus am ek eyn halbs haus ~~und ein halbe hofstat~~
It' Pawlyk Grayssa ein halbs haus
It' Hanns Jacobs sun ein ganzes haus
It' Michel Styrmar ein ganzes haus
It' Mykss Wolf ein ganzes haus
It' Ull Pint' ein ganzes haus
It' Hanns Fleischakker ein ganzes haus
It' Matuss Werenkeins sun ein ganz haus
It' Stephan Pawrufeint ein halbs haws ein halbe hofstat
It' Hannk Tylhowen ein halbs haus
It' Blasko Mawrer ein halbs haws
It' Myx Beber am Fichmark ein halbs haus
It' Jan Saylar ein halbs haus
It' Traharad eyn ganzes hofstat und hat nicht schenkrecht
It' Jacobku ein halbs haus
It' Happl ein halbs haus
It' Lewo Wytkeins sun ein halbs haus
It' Hawl am ek ein halbs haus
It' Schymak ein ganzes haus
It' Marss in d' Hell ein halbs haus ein halbe hofstat
It' Vincencz ein ganzes haus
It' Hoyncz ein ganzes haus
It' Matuss Fleischakk' ein ganzes haus
It' Plyml Fleischakk' ein ganzes haus
It' Jan Wytkeins sun ein ganz haus
It' Jesk Sneyder ein halbs haus
It' des Plymleyns melczhaus ein ganzes hofstat
It' Jakl Bebar czwo halb hofstat
It' Jan Ryssowye ein ganzes hofstat
It' Wentzuss Holz Hoger ein halbe hofstat

It' Schymakeyns melczhaus ein halbe hofstat
 It' Pernykars ein halbe hofstat
 It' Hanns Paczolt ein halbe hofstat
 It' Wyelant Schuster ein halbe hofstat
 It' Lyczku Schust' ein halbe hofstat
 It' Churta Schust' ein halbe hofstat
 It' Judaz Schust' ein halbe hofstat
 It' Hampl ein halbs haus
 It' Seydenswancz unten am ryng ein halbs haus
 It' Endrl Pint'na peyn pastubentor ein halbe hofstat
 It' Michco Schyndle ein gancze hofstat
 It' Sigmud Kyrssn' peyn gayzeyler tor ein gancze hofstat
 It' Jan Wysowycz ein gancze hofstat
 It' Henzl Beber ein gancze hofstat
 It' Swarczpetr ein halbe hofstat
 It' Petr' Puczaw' ein halbe hofstat
 It' Hanns Beneda ein halbe hofstat
 It' Stephan Schill' ein halbe hofstat
 It' Krch ein halbe hofstat
 It' der hof gelegen pey dem kirch tor d'ist cynsses frey, wenn aller unrecht' gab nicht
 It' Mach von Orzychaw ein halbe hofstat
 It' Swarczl ein gancze hofstat
 It' Micolaus Wissowycz ein halbe hofstat
 It' Kuwycze ein halbe hofstat
 It' Nykl Chutlar ein halbe hofstat
 It' Fymfar ein halbe hofstat
 It' Nyklas Pewrl ein halbe hofstat
 It' Petr' Marss ein halbe hofstat
 It' Trahara ein gancze hofstat
 It' Jenns ein halbe hofstat
 It' Adam Bebar ein halbe hofstat
 It' Ungar ein halbe hofstat
 It' Pesko Mylln' ein halbe hofstat
 It' Weyziaklin dy wytyb eyn halbe hofstat
 It' Nicolae am Schueler ein gancze hofstat mit dem garte'neben
 It' Petr' Schreiber ein gancze hofstat mit d'garte' d'gege ub'
 It' Mach des Zkrzykeyns ein halbe hofstat
 It' der garten hynder dem Styrmar ein halbe hofstat, Martin' Rennar ein halbe hofstat
 It' Neben dem Puczaw', un' neben dem Beneda ein halbe hofstat
 It' Hakker und neben ym, der Zepane und gegen ym uber, der Sigl dy sint all drey,

Cynsses frey czu d´stat wem unrechte gab müsens leiden mit der stat
It Martin´ Renner ein halbe hofstat am ryng
It Pessel Smyd ein halbe hofstat, Hanus Sneyd´ genant Suchon ein halbe hofstat

In der Hunts gassen

It Hawl czu hant pey dem tor ein halbe hofstat
It Benuss Mleta ein gancze hofstat
It Jensl Czym´man ein halbe hofstat
It Nicolaus Clar ein halbe hofstat
It Wachco Ssyssko ein gancze hofstat
It Myrysslayn ein gancze hofstat
It Philipp der hantlos ein halbe hofstat
It Michco Kuwicze brud´ ein halbe hofstat
It Andre Fleischakk´ ein halbs haus
It Wachco Adames sun ein gancz haus
It Streyssel ein halbs halbs haus, Petrus Marss ein halbs haws
It Matuss Kysseley ein halbs haus
It Paul ein halbs haus
It Endrl Smyd ein halbs haus
It Henzl in hoff czway tryttal
It Henzel Pint´na ein trittail, Martin´ Rennar
It Hanns Vogl ein halbs haus
It Nyklas Jungpurg´ ein halbs haus
It Konymowa ein witib gegen dem liczku ub´ ein virtail ein´ hofstat
It Ung´ Schust´ ein virtail einer hofstat
It Waczlaw Melczar gegen de´ ung´ ub´ ein virtail ein´ hofstat
It Mýsta am ek ein halbe hofstat
It Ewa ein witib ein halbe hofstat
It Sedlak ein halbe hofstat
It Matuss Myrysslavs brud´ ein halbe hofsta
It Bohuss Schust´ pey dem gasslein ein halbe hofstat
It des Henzleins in hoff melczhaus ein halbe hofstat
It Petr Töpher ein halbe hofstat
It des Weyzenyakleins melczhaus peym steg ein halbe hofstat
It Mwras enhab des pachs ein halbe hofstat
It Martyn Schust´ auf der stetten ein halbe hofstat
It Schewl Chumpt´ ein halbe hofstat
It des Babres melczhaus czwo gancz hofstat
It Petr Schust´ ein halbe hofstat
It Marcy der Füeslos ein halbe hofstat

It' des Golaczers hof und melczhaus enhalb des paches cynsses frey unrecht' nicht gab
It' ~~hin'~~melez' Jan Trdla pey des Golaczers steg ein halbe hofstat ein melczhaus

In der[?] Gayzeyl

It' Nykls tuchmachers ramhoff mit dem czu haus anderhalb' hofstat
It' Katherina Bebaryn ein halbe hofstat
It' Henzl Melczar vom Notstal ein gancze hofstat
It' Hzrehors ein halbe hofstat
It' Thoman Wollslaher ein halbe hofstat
It' Reichpetryn von Puczaw ein halbe hofstat
It' Schedls hof mit dem garten cynss frey, unrecht' gab nicht
It' Petr' Glocz ein ganze hofstat
It' Handl Crencz'dorff' ein halbe hofstat
It' Han' Lekwiczar eyn freycy hof dem garten hind' ym, unrecht' gab nicht
It' Vycuss ein gancze hofstat
It' Solmeyer ein gancze hofstat
It' Lewo Nawr ein freyen hof mit dem garten cynsses, unrecht' gab nicht
It' Stephandl Eberleins sun ein gancze hofstat
It' Teufel ein gancze hofstat mit dem garten
It' Henzel Ulluss brud' ein gancze hofstat
It' Hanns Grynhewslers hof mit dem hof ak' cynss frey unrecht' gab nicht
It' Haubenschilts hof ist czynsses frey, unrecht' gab nicht
It' Michels Lekwyczers hof ist cynsses frey, unrecht' gab nicht
It' Ulluss vom Brymblaws hof mit de' hofakar cynss frey unrecht' gab nicht
It' Mathes Crencz'dorffers hof mit dem hofak' cynsses frey, unrecht' gab nicht
It' Hanns Loer ein gancze hofstat
It' Petr vom Notstals hoff cynss frey, unrecht' gab nicht
It' Hank Streysseins hof mit de' hofak' cyss frey, unrecht' gab nicht
It' Hankeins Bebers hof mit dem garte cynsses frey, unrecht' gab nicht
It' Petr Chumpt's hof cynss frey, unrecht' gab nicht
It' Mertems Bebers sun hof cynsses frey, unrecht' gab nicht
It' Pawl tuchmachers rainhof mit de' hofakk' ein gancze hofstat
It' Glozl ein halbe hofstat
It' dy pastuben dy ist cynsses frey, oder wacht und unrecht' gab nicht. Hie ist czemerken das H'r H'r Bernhart von Rossic dem got gnad, czu der czeyt geweig Janestorff hat geschaffet mit gutem willen czu der czeit, do er das Wol in inocht ein, und mit rat seiner fründe, den akk' gelegen auf dem Huntsperg unt' der lantstrass czu der linken hant als man czogt vom Heynreichs gen Brünn, czu der pastuben czum Heynreichs, czu einem ewigen selgeret, und w' dy vorgenanten pastuben yim hat oder wirt ist, der schol all wochen, da von xii mensch ariner paden.

[Soupis lánních poplatníků]

Hie ist czemerken dy lehn' dy cynssen czu d' Stat

It' dy ober myel vor der stat cynsset fur ein halbes lehn'

It' dy myel dy da haisset dy Ungaryn dy cynss' fur ein halbes lehn'

It' Eberl hat ein virtail

It' Petr Solmeyer hat ein ganczes I iii virtail

It' Petr Glocz hat ein ganczes lehn'

It' Handl Schedl ein virtail

It' Zrehors ein halbes lehn'

It' Mert Bebars iii virtail

It' Mathes Crenczendorff' ein halbes lehn'

It' Hanns Loer ein ganczes lehn'

It' Hanns Lekwyczar ein halber lehn'

It' Hanns Hawenschilt iii virtail

It' Hanns Grynnewssler ein ganczes lehn'

It' Hanns Jacobs sun ein halbes lehn'

It' Oberhertl ein virtail

It' Kuwycze ein halbes lehn'

It' Nyklas Chutlar ein halbes lehen

It' Philip Swarczł ein halbes lehn'

It' Hanns Suchendrunk ein virtail

It' Matuss Myrysslaw ein halbes lehn'

It' Michel Lekwyczar ein halbes lehn'

It' Mach von Orzychaw ein halbes lehen

It' Mach Kzryekeyns sun iii virtail

It' Sedlak ein halbes lehn'

It' Traharad ein halbes lehn'

It' ~~Mars Fleischack~~ Mras ein halbes lehn'

It' Pernykars ein halbes lehn'

It' Nawr iii virtail

It' Petr Pader iii virtail

It' Pewrl ein halbes lehn'

It' Martin' Renner ein halbes lehn'

It' Michco su' Kuwyczoins ein virtail

It' Petr Liebus ein virtail

It' Matus Werenkeyns sun ein virtail

It' Matyo Swarczleins ayden ein virtail

It' Ondrusk Sneyd' ein virtail

It' Petr vom Notstal ein virtail

It' Andre Prewssenis sun ein virtail

It' Hawl am ek ein virtail
It' Mykss Wolf ein virtail

[Soupis poplatníků třetinek lánů]

Saczung und y drey Saczung an ein lehen

It' Jan Wyssowycz ein saczung
It' ~~Mach von Orzychaw ein saczung~~ Erasime Rcht' ein saczung
It' Micolauss Wyssowycz ein saczung
It' Hannk Tylhown' ein halbe saczung
It' Lewo Wytkeins sun ein halbe saczung'
It' Kuwycze ein halbe saczung
It' Paul ein halbe saczung
It' Henzl Melczar ein halbe saczung
It' Golaczar czwo gancze saczung
It' Petr Glocz ein gancze satzung
It' Mert Bebars sun ein halbe saczung
It' Hanns Hawnschilt ein halbe saczung'
It' Matus Crewcz'dorff' ein halbe saczung
It' Hanns Lekwyczar ein gancze saczung
It' Uluss vom Brymbslaws ein gancze saczung
It' Wachco Ssysko anderthalbe saczung
It' Lewo Nawr anderthalb saczung
It' Petr Petr Pad' ein halbe saczung
It' Sczepane ein gancze saczung
It' Pawyl ein halbe saczung
It' ~~Benuss Mleta ein halbe saczung~~ Lewo Naw' ein halbe saczung'
It' Handl Schedl ein halbe saczung
It' Hanns Loer ein gancze saczung
It' Matuss Fleischakk' ein gancze saczung
It' Traharad ein halbe saczung
It' Sedlak ein halbe saczung
It' Pewrl ein halbe saczung

[Soupis pronájmů zemědělské půdy]

Renthakkar

It' Golaczar hat ein akk' gelegen ob' halb der gerichtwys mit czwayen wys flechken, der cynss' czwir ym iar y xvi guthaller
It' Golaczar hat einen rentakar am Phyngstpg' d' cynss' viii guthllr czwir ym iar
It' Golaczar hat einen rentakkar indem Weytengraben d' cynsset i g' czu idem cyss'
It' Golaczar hat ein akk' gelegen ym Weytengraben d' cynss' iiiii guthllr iden cynss

It Golaczar hat czway akkerl dy cynssent czu gutenhllr czu dem cynss czusant michelstag
 It Sohneyer hat einen akk' gelegen am Phyngstpg' der cynss' viii guthllr iden cynss
 It Uluss vom Brymbslaws hat ein akk' am Phyngstpg' d' cynss' iden cynss viii guthllr
 It Uluss vom Brymbslaws hat akar in Weytengraben der cynss' czwen pfenyng iden cynss
 It Hanns Loer hat einen akkar in dem Weytengraben der cynss' iii ob iden cynss
 It Puczaw' hat eynn akkar nebn' eine' Wydenlehen der cynss' i g' iden cyss', d' widen-
 lus ist cynsses frey
 It dy Marcynyn hat eynn akk' gelegen neben dem akk' aus den hoff d' cynss' i g' iden cynss
 It Wolf hat eine' akk' hind' dem hoff auf dem statgrabn' d' cynss' i g' iden cyns
 It der Wolf hat eine' akk' d' haiss' d' prant und cynss' xvi guthllr iden cynss
 It Wolf hat eynn akk' am Pfyngstpg' d' cynss' xvi guthllr ide' cynss
 It Wolf hat ein Widenlehn' das ist cynsses frey czu d' stat
 It Hannk Tylhwn' hat einen akk' gelegen nebn' den veg czu d' rechten hant der da get
 in dy Spitalmyel der cynss' vii guthllr iden cynss
 It Hannko Tylhown' hat eine' akk' gelegen gegen d' stat wart in dem Sihengraben d'
 cynss' i g' iden cynss
 It Swarczl hat eine' akk' d' haiss' auch prant d' cynss' viii guthllr iden cynss
 It Swarczl hat eine' akk' am Pfyngstpg' d' cynss' i g' iden cynss
 It Hawl ein akk' am Pfyngstpg' nebn' dem Swarczl d' cynss' i g' iden cynss
 It Hawl eine' enhalb neben dem sihengravn' d' cynss' x guthllr
 It Vinczencz hat einen akk' d' haiss' auch d' prant d' cynss' xvi guthllr iden cynss mit
 der wys gelegen nyd' halb der ssestakayns wys
 It Schestak hat eine' akk' pey d' Spitalmÿl unt der wys der cynss' x guthllr iden cynss
 It Matuss Fleischak' hat einen akk' gelegen neben de' unt' grablein an der enhalbi-
 gen seyten und neben dem veg gem Dietreichs der cynss' ii g' iden cynss
 It Matus Fleischak' hat einen akk' gelegen abendig des obgeschriben akkers und
 stosset auch an das unt' grablein der cynss' xvi guthllr iden cynss
 It Pernykars ein akkar gelegen am anseristen auf dem Pfyngstpg' d' cynss' iii ob iden cynss
 It Schedl ein akk' in den Galgengravn' unt der wys der cynss' i g' iden cynss
 It Jan Sailer eine' akkar auswendig des Pfyngstpg' der cynss' ii phenyng iden cynss
 It Matus Werenkeins sun eine' akk' am Pfyngstpg' der der cynss' xvi guthllr iden cyns
 It Sczepku ein' akk' am Pfyngstpg' ynerhalb der cynss' ii g' iden cynss
 It Sczepko ein' akk' am auseristen auf dem Pfyngstpg' der cynss' i g' iden cynss
 It Rozenko ein' akk' gegen seiner myl ob' der cynss' xvi guthllr iden cynss
 It Petr' vom Notstal ein akk' gelegen neben dem Teu'ffenbeg und stösset an das Mi-
 tergrablein d' cynss' i g' iden cynss
 It Petr vom Notstal eine' akkar gelegen auf dem steyg d' da get von der Huntess gassen
 czu der Spitalmyl d' cynss' xvi guthllr iden cynss
 It Nyklas Chutlar Han' Marsseins sun hat den Galgenpg da von cynss' er i g' czu sant
 Michelstag und nicht mer mit ein' wis

It Nyklas Chutlar eine' akk' in dem Weytengrabin der cynss' iiii guthllr iden cynss
 It Hanns Grynnewslar ein akkar neben veg gem Dyetreichs czu der rechten hant der
 cynss' i g' iden cynss
 It Szymak eine' akkar hind' der Huntess gassen unt' dem steyg d' cynss' iii g' czu sant
 Michelstag und ist frey czu sant Gergentag
 It Philip Fleischakk' i grossen von d' Wyes den akkar czu hilf czu sant Michelstag und
 nicht mer
 It Marss Fleischakk' ein akk' auf dem steyg von der Huntess gassen czu d' Spitalmÿl
 d' cynss' i g' iden cynss
 It Marss Fleischakk' eine' akk' d' and' hie der halb das Sihengraben d' cynss' xvi guthllr
 It Marss Car' eine' akk' auf dem steyg czum Dyetreichs d' cynss' iiii guthllr iden cynss
 It Marss eine' akk' gelegen ob der myl dy da haiss' Ungaryn der cynss' iiii guthllr iden cynss
 It Czepane eine' akk' iii dem Weytengrabin der cynss' i g' iden cynss

[Klečany]

Hie ist czemerken dy Glaczen mit vysen und mit akkaren gehoret mit grunt und mit
 allen czu gehorenten czu uns' Stat czum Heynreichs und cÿnss' awe czu sant Mi-
 chelstag xvi g' und nicht mer und ist gelegen neben der lantstras gen Brünn czu der
 rechten hant und stösset an den walt genant Mäys, czu der andrn' seyten stössets an
 den veg d' da get durch den walt gen Hür und stöss' an der Gossykawer veld czu d'
 dritten seyten und get in den grünt der heyss' Holzgraben und das pächlein, das dar
 ynn h' ab rynnnet, das schaidet dy Glaczen und das Gossykaw' veld und get fürbas an
 Janestorff veld, uncz yn dy Jesaw uncz an dy Brünner strass.

[Les Seč]

Hie ist czemerken, das der walt genant Mäys, gehoret von anfang und von styftung
 der Stat Heynreichs, gehoret czu d' vorgeschriben Stat und des schol nymant gewel-
 tyg sein, wenn dy geswornen Schephn' in der stat czum Heynreichs. Insolh' mass
 ob ymant Chäm w' arm oder reich und der da pitted umb Cymmerholz, dem schol
 man geben noturfft mit rat und chayncer Tannenen stekken, noch rafen schol man
 nymant geben sund' and' cymerholz. It uns' walt genant Mäys gelegen czu der
 rechten hant neben der Brünner lantstrass und hebt sich an, an dem veld Glaczen
 und get neben der vorgeantenen Brünnerstrass unncz an das grablein, das da hey-
 sset das Hürergrabl, da wider windet der walt czu der aynen seyten. Czu der andren
 seyten da schaidet das wasser das da rynet durch das dorff cze Hür unsn' walt und
 ir veld cze hant darnach so stossent in akkar an den vorgeantenen Mäys, dar nach
 czu der tritten seyten, das nachst gemerk gegendam dorff Hür, da stet eyn daune
 mit einem creucz neben einen steynschyezeich, das march das czaiget durch das
 pächleyn. Czu einer grüb unt' dem beg, der da get von Hür durch den walt czum
 Heynreichs in dy Stat, und von der grub ober den veg czu hant obendy' des sel-

ben vegs, da stet ein tann mit eine' creücz und füüba' stend mer mer tannen unt creuczen, dy schaident das gemerk czwissen dem wald des H'ren von Rossicz und unsrem wald und furbas stend tannen auch mit creüczen dy czaigent das march unsere H'ren wald und dem vor genanten wald Mäys uncz an den Brüne aus dem das wasser ensprynget durch unsn' vogenanten walt und der Brün der czaigt an Gossikaw' veld und uns' walt der get neben Gossykawer veld, uncz an den beg, der da schaidet Glaczen das veld und Gossykaw' veld und get fürbas neben dem veld glaczen uncz vider an dy lantstrass, also ist uns' walt genant Mäys v'slossen mit allen gemerken als oben geschriben stet.

[Dědiny]

Hie ist czemerken, das dy Aygen cynnssent vii g' czu sant Michalstag und nicht mer. Czum eisten so stossens an dy saczung an czu heben an der lantstrass czu der lynken hant als man czogt vom Heynreichs gen Mezerzyecz und ligen aynerfurch nach uncz an einen akk' der get twerchs für dy aygen und der selb twerch akk' d' ist cynnss frey und stöss' an Gesterseer veld darnach stoss' derselb akk' mit den aygen an der Newstiff' veld und aygen ligen einer furch nach, uncz wid' an dy lantstrass.

[Halířky]

Hie ist czemerken, das in dem weyten graben ligen akk' dy haisset' dy Haller und yder cynnss' einen guten haller und dy selben akkar stossent all an Gestersoerveld und czu der selben seyten stossent an Prymsslawiczer veld.

[Masné krámy]

Hie ist czemerken, das von alt' her sint xii fleischpank in uns' stat czum Heynreichs und ide pank cynss' viii g' czu sant Michelstag und nicht mer ym iar.

It' Plyml hat ein fleischpank dy cynss' viii g'.

It' des Hannss Fleischackers docht' genant Dorothea ein pank viii g'.

It' dy kyrchen hat ein pank von ewegen des Benussers dy cynss' czu d' kyrchen xvi g' do mit begats der czechmeist' czu weynachten und czu der stat viii g'.

It' Seydenswancz hat ein pank dy cynss' viii g'.

It' Waczlaw Melczar hat ein pank dy cynss' viii g'.

It' Tryndl hat ein pank dy cynss' viii g'.

It' Petrus Marss hat ein pank dy cynss' viii g'.

It' dy kyrchen hat ein pank von des phendleins ewegen dy cynss' xvi g' czu der kyrchen do mit begats d' czechmeist' czu weynachten dy selb pank hat ein peimtlein, das cynss' ein pfunt wachs czu d' czeit und cynss' dy pank viii g' czu d' stat.

It' Matuss hat ein pank dy cynss' viii g'.

It' dy Pawrufeintes pank cynss' czu d' kyrchen xvi g' auch dem czechmeist' do mit ers beget czu weynachten vii czu der stat viii g'.

[Popis hranic města Bíteše]

Hie ist czemerken wie alle veld dy czu uns' stat czu Heynreichs gehorent beslossen sein unt wen gemerken. Czum ersten an czu heben unt' der stat pey de' steg, der veg von Heynreichs gen Namyesczen der schaidet das velt vom Heynreichs und das velt von Janestorff und stosset an Gosсыkaw' veld und dar nach stossent uns' akk' an Brymsslawycz' veld, dar nach stossent uns' veld Gesterseer veld und dar nach an Otachlebeveld und an Newstyfft' veld und dar nach an Gryllwyczer veld und dar nach an Pfaffendorff' veld und dar nach an Nider Bryzer veld und der pach der do rynnnet in dem Radyssgraben, der schaidet Dye-treychs dorff' veld und uns' veld uncz czu der Steyn mýl, dar nach czu rayten her auf gegen den pach als er von hin abrynnnet, der schaidet Luczleiner veld und uns' veld, aus genomen ein flek der gehoret czu uns' gemayn derleyt unt' der myl genant Ungaryn enhalb des pachs, dar nach h' auf von der vogenanten mýl genant Ungaryn, auff der seyten des pachs, gehoret alles czu der stat, uncz fur des Schuchens mýl, uncz an dy wis, dy gehoret czu dem akk' gehaissen ist Prant und selgeret ist, da leit ein wis hyderhalb des pachs, dy gehoret ge Janestorff von dem gehoret' all' wis und akk' auf der seyten des pachs czu d' stat uncz czu der Spitalmül und oberhalb der Spitalmül dy recht acht unsers pachs, dy wys gehoret czu der Spitalmul, dar nach neben der acht unsr's pachs da leit ein wys enhalb dy gehoret gen Janestorff und was dy ocht uns's pachs schaidet uncz an dy ge Richt wys, das gehoret czu uns' stat dar nach dy gericht wys, dy get an den mül grabn', d' rynnnet auf dy Spitalmül und von der gerichtwys uncz an den steg, was da ist hy derhalb des paches, das gehoret alles czu der stat uncz an den veg d' da get genn Namyszczy als wir haben an gehebet.

EDICE PŘEKladu Z ROKU 1563

[fol. 38–39]

Vejtah z německýho nadání na hranice všecy okolo města Velký Byteše. Všecky přeloženy, jak v německý, tak i tuto.

Ve jméno Boží Amen. Tuto se vypisují a znamenají hranice všecy okolo města našeho Velký Byteše a zvláště hranice lesu našeho Seči, kterýž k našemu městu přísluší a hranice Klečan i jiných všech hranic k městu našemu příslušejících k Velký Byteši, kteréžto hranice vepsány sů v těchto knihách městských a toliko 2 listy zpátkem převrátíc německým jazykem. Těž slovo od slova všecy artikule pořádně sepsané nejdělší. A to se stalo za pána Lacka dobré paměti pána města Velký Byteše z Kravař, kterýž ty chvíle byl římského a čes-

kého království hofmistr, kterýž našim předkom a nám nadál městská práva v našem městě Velký Byteši, zapsané pod jeho pečetí a paní Anežky dcery pána meziříčského pečetí a pod páně Albrechtovou z Šternberka a z Lukova pečetí a pod pečetí pana Petra z Kravař a z Strážnice a to všecko vepsáno jest v tyto naše městské knihy za pána Lacka zvrchupsaného s jeho vůlí. A to léta od narození Syna Božího tisícího čtyřstého čtrnáctého, kteréžto hranice tuto se dole vypisují pořádně v tato slova:

Tuto sluší znamenati, že Klečany s loukami a s rolimi příslušejí s gruntem a se vším příslušenstvím k našemu městu k Velký Byteši a dává se z nich ouroku vždy na svatého Václava 56 grošů a nic více v roce. A leží podle silnice brněnské při pravé ruce a dotýkají se lesu, jenž slove Seč a při druhé straně dotýkají cesty tej, kteráž jde skrze les ke Zhoři a dotýkají se košíkovských polí při třetí straně. A jde do toho žlebka, jenž slove Holzgrat, totiž Lesní žlábek. A ten potůček, kterýž tu sem dolův teče, ten dělí Klečany a košíkovská pole a jde dále k janovickým polím až do Ježového a až k brněnské silnice.

Vejtah na les městský, kterýž slove Seč.

Tuto sluší znamenati, že ten les jménem Seč přísluší od počátku a od založení města Velký Byteše přísluší k prve psanému městu a tím lesem žádný nemá vládnouti, než přísežní konšelé v městě Byteši a to takovým obyčejem: Jestliže by kdo přišel buď chudý neb bohatý a z nichžto který za les k stavení prosí, tomu má dáno býti k potřebnosti s radou, ale žádného jedlového kola ani krokve žádnému dáno býti má, kromě k stavení slušně. Item les náš Seč tak řečený leží při pravé straně podle brněnské silnice a počíná se při tom poli, jenž slove Klečany a jde podle již řečené brněnské silnice až do toho žlebka jenž slove Zhorský žlábek. A tu zase obracuje se a uhýbá les Seč jmenovaný k jedné straně. A pak při třetí straně, tu dělí voda, kteráž teče skrze ves Zhoř, náš les a jejich zhořská pole a hned potom tu se dotýkají jich roli k našemu lesu Seči. Potom pak při třetí straně nejprvnější znamená jest proti vsi Zhoři a tu stojí jedna jedle s jedním křížem podli jednoho kamenného znamení. Ty hranice ukazují přes potůček k jednomu dolu pod cestu, kteráž jde cesta vod Zhoře skrze les k Byteši do města. A od toho dola přes cestu i hned nad cestu zhůry, tu stojí jedna jedle s křížem jedním a dále stojí více a více jedlí s křížemi, kteréž dělí hranice mezi lesem pána z Rosic a naším lesem. A dále stojí jedli také s křížem, kteréžto ukazují hranice našeho pána les a mezi prve řečeným lesem Sečí až k tej studni, z nížto mrchoviště jde skrze náš dříve jmenovaný les a ta studně ukazuje k košíkovským polím a k našemu lesu, jenž jde podle košíkovských polí až do tej cesty, jenžto dělí Klečany ta pole a košíkovská pole a jde dále podle pole Klečan až zase k brněnské silnici a tak jest les náš řečený Seč zavřín se všemi znameními, jakž nahoře psáno stojí.

A tuto sluší znamenati, že ty roli a nivy, jenž slovou Dědiny, dávají ouroku 7 grošů na svatého Václava jednou v roce a nic více. A nejprve dotýkají se těch rolí, jenž slovu Zástavy a počínají se podle silnice na levou ruku, jako jedu od Byteše k Mezřiči a leží podle jedné mezi až k jedné roli, kteráž jde příčkami mimo Dědiny a ta příční roli jest úroku prázdna a dotýkají se jestřebských polí a potom dotýká se ta roli s těmi Dědinami nevštyšských polí a ty Dědiny leží podle jedné meze až zase k mezřičský silnici.

A tuto sluší znamenati, že v Širokém žlebě leží a sou některé roli a ty slovu Halířky a každá ta roli dává z sebe jeden dobrý haléř a ty roli dotýkají se všechny jestřebských polí a při tej straně dotýkají se přibyslavských polí.

Tuto sluší znamenati, kterak všecka pole, kteráž k našemu městu k Byteši příslušející zavřiny sou s jejich znameními. Nejprve počínajíce pod městem u lávek aneb u mostu, že cesta, kteráž jde od Byteše k Náměšti, ta dělí ta pole bytešská a pole janovická a dotejkají se košíkovská pole a potom dotýkají naše roli přibyslavskéjch polí. Potom dotýkají se naše pole jestřebských polí a potom otěchlebských polí a až do nevštyšských polí a potom krilvických polí a potom až do Kněžského žlebu a potom až do březských polí. A ten potok, kterýž teče v Radostínském žlebě, ten dělí křovská pole a naše pole až Kamennému mlejnu. A potom jedouce nahoru proti potoku, kterýž odsavad doluov teče, ten dělí loučská pole a naše pole, nyní majíc kromě jednoho kusu, kterýž přísluší k naší obci, ten leží pod mlejnem řečený Uherský mlejn z onej strany potoka. Potom sem nahoru od toho prve řečeného mlejna Uherského z té strany potoka všecko přísluší k našemu městu až mimo Šuchanů mlejn, až k té louce, kteráž přísluší k té roli, jenž slove Prant, jenž jest k záduší. A tu leží jedna louka z této strany potoka, ta sluší do Janovic a odtud přísluší všechny louky a roli na této straně aneb z této strany potoka k našemu městu až k Špitálskému mlejnu. A nad Špitálským mlejnem, kdežto jde náš pravý potok, ta louka sluší k Špitálskému mlejnu. Potom podle struhy našeho potoka, tu leží jedna louka z oné strany, ta sluší k Janovicím a což struha našeho potoka dělí až k Rychtářské louce, to vše sluší k našemu městu. Potom Rychtářská louka ta jde až do mlynné příkopy, kteráž teče na Špitálskej mlejn a od Rychtářské louky až zase k lávce a což jest z této strany potoka, to vše přísluší k městu až do cesty, kteráž jde k Náměšti, jakož sme počali.

A to nadání mají páni Bytešani od urozeného pána pana Lacka, pána dědičného města Byteše z Kravař, kterýž ty chvíle byl římského a českého království hofmistr. A to léta od narození Syna Božího 1414. A tomu jest již let 150.

Vavřinec z Landškrouna, písař města Velký Byteše, 1563. léta.

JMENNÝ REJSTŘÍK SOUSEDŮ MĚSTA VELKÉ BÍTEŠE K ROKU 1414

Adam

- Adam Bebar, na Dobyčím trhu půl dvořiště ve městě

Adames – viz Wachco

Andre

- Andre Fleischakker des Prewssen, otec Hanns Fleischakker, půl domu ve Psí ulici, čtvrtlán

- Andre Kyrssner, dvě třetiny (domu) ve městě

Babr, sladovna dvě celé dvořiště ve Psí ulici

Bebar, Beber – viz Adam, Hank, Henzl, Jakl, Katherina, Myx

Bebers, Bebars – viz Mert

Beneda – viz Hanns

Benuss

- Benuss Mleta, celé dvořiště ve Psí ulici, masný krám

Blasko

- Blasko Mawrer, půl domu ve městě

Bohuss

- Bohuss Schuster, u uličky půl dvořiště ve Psí ulici

Brymbslaw – viz Ulluss

Carer – viz Marss

Clar – viz Mikolaus

Crenczerdorffer, Crewczerdorffer – viz Handl, Mathes

Czymerman – viz Jensl

Eberleins – viz Stephandl

Endrl

- Endrl Pinter, u Lázeňské brány půl dvořiště ve městě

- Endrl Smyd (Nimensechl?), půl domu ve Psí ulici

Ewa

- Ewa, vdova, půl dvořiště ve Psí ulici

Fleischakker – viz Andre, Hanns, Matuss, Petr, Philip, Plyml

Fymfar, půl dvořiště ve městě

Glocz – viz Petr

Glozl, půl dvořiště v Lánicích

Golaczar, Golaczer – viz Hanns

Grayssa – viz Pawlyk

Grynhewsler – viz Hanns

Haiden – viz Petr

Hakker, ve městě, osvobozen od platu

Hampl, půl domu ve městě

Handl

- Handl Crenczerdorffer, půl dvořiště v Lánicích

- Handl Schedl, dvůr se zahradou v Lánicích bez platu a dávek, čtvrtlán, půl třetiny lánu

Hank, Hannk

- Hank Beber, dvůr se zahradou v Lánicích bez platu a dávek

- Hank Streysl, půl domu ve Psí ulici, dvůr s polnostmi v Lánicích bez platu a dávek

- Hannk Tyllhowen, půl domu ve městě, půl třetiny lánu, měl pronajaty dvě role (jednu vedle cesty ke Špitálskému mlýnu po pravé straně, druhou proti městské hlídce ve Vyhlídkovém žlebu)

Hanns

- Hanns Beneda, půl dvořiště ve městě

- Hanns Fleischakker, celý dům ve městě, dcera Dorota vlastnila masný krám

- Hanns Golaczer, dvůr a sladovna za potokem ve Psí ulici bez platu, dvě třetiny lánu, pronajato měl pět rolí (jednu nad rychtářskou loukou s dvěma loučkama, druhou na Svatodušní hoře, dvě v Širokém Žlebu, dvě malé role)

- Hanns Grynheowler, dvůr s polnostmi v Lánicích bez platu a dávek, lán, měl pronajatu roli vpravo u cesty na Křoví

- Hanns Haubenschilt, Hawenschilt, dvůr v Lánicích bez platu a dávek, třičtvrtělán, půl třetiny lánu

- Hanns Jacobs, celý dům ve městě, půllán

- Hanns Jegerdorff, třetina (domu) ve městě

- Hanns Lekwitzer, dvůr se zahradou za ním v Lánicích bez platu a dávek, půllán, třetina lánu

- Hanns Loer, celé dvořiště v Lánicích, lán, třetina lánu, pronajatu měl roli v Širokém žlebu

- Hanns Paczolt, půl dvořiště ve městě

- Hanns Smid, třetina (domu) ve městě

- Hanns Sneyder genant Suchon, Hanns Suchendrunk, půl dvořiště ve městě, čtvrtlán

- Hanns Vogl, půl domu ve Psí ulici, radní

Happl Trebeczer Tuchmacher, půl domu ve městě

Haubenschilt, Hawenschilt – viz Hanns

Hawl

- Hawl, na rohu půl domu ve městě a u brány půl dvořiště ve Psí ulici, čtvrtlán, pronajaty měl dvě role (jednu na Svatodušní hoře vedle Švarcloyvy role, dále polovinu role vedle Vyhlídkového žlebu)

Henzel, Henzl

- Henzl Beber, celé dvořiště ve městě

- Henzl Pinter, ve dvoře dvě třetiny (domu) ve Psí ulici, sladovna půl dvořiště ve Psí ulici

- Henzl Melczar vom Notstal, celé dvořiště v Lánicích, půl třetiny lánu

- Henzel Ulluss, celé dvořiště v Lánicích

Hoger – viz Wentzuss

Holcz – viz Wentzuss

Hoyncz, celý dům ve městě

Hzrehors, půl dvořiště v Lánicích, půllán

Chumpter – viz Petr, Schedl

Churta Schuster, půl dvořiště ve městě

Chutlar – viz Nyklas

Jacobs – viz Hanns

Jakl Bebar, dvě poloviny dvořiště ve městě

Jakubku, půl domu ve městě

Jan

- Jan Ryssowye, celé dvořiště ve městě

- Jan Saylar, půl domu ve městě, pronajatu měl roli vedle Svatodušní hory

- Jan Trdla, u Koláčnickovy lávky půl dvořiště sladovna ve Psí ulici

- Jan Wýssowycz, celé dvořiště ve městě, třetina lánu

- Jan Wýtkeins, celý dům ve městě, radní

Jegerdorff – viz Hanns

Jenns, půl dvořiště ve městě

Jensl Czymerman, půl dvořiště ve Psí ulici

Jesk Sneyder, půl domu ve městě

Judaz Schuster, půl dvořiště ve městě

Jungpurger – viz Nyklas

Katherina

- Katherina Bebarin, půl dvořiště v Lánicích

Konynowa, vdova, naproti Liczkovi nahoře čtvrtina dvořiště ve Psí ulici

Krch, půl dvořiště ve městě

Kuwicze, Kuwycze, půl dvořiště ve městě, půllán, půl třetiny lánu, syn Michco měl čtvrtlán

Kyrssner – viz Andre, Sigmud

Kyssely – viz Matuss

Lekwitzer, Lekwyczar, Lekwyczer – viz Hanns, Michel

Lewo

- Lewo Nawr, dvůr se zahradou v Lánicích bez platu a dávek, třičtvrtělán, dvě třetiny lánu

- Lewo Wýtkeins, půl domu ve městě, půl třetiny lánu

Liebus – viz Petr

Loer – viz Hanns

Liczku, Lyczku Schuster, půl dvořiště ve městě

Mach

- Mach von Orzychaw, půl dvořiště ve městě, půllán, třetinka lánu
- Mach des Zkrzykeyns, půl dvořiště ve městě, třičtvrtělán

Marcy der Fueslos, půl dvořiště ve Psí ulici, měl pronajatu roli vedle role za dvorem
Marss – viz Petr

Marss Carer, v pekle půl domu a půl dvořiště, měl pronajaty dvě role (jednu na pěšině ke Křoví, druhou nad mlýnem zvaným Uherka), jeho syn Hanns měl pronajatu roli a louku na Šibeniční hoře

Martin, Martinus, Martyn

- Martin Renner, půl dvořiště na rynku ve městě, zahrada půl dvořiště ve městě, třetina (domu) ve Psí ulici, půllán, radní
- Martyn Schuster, na lávkách půl dvořiště ve Psí ulici

Mathes Crenzerdorffer, dvůr s polnostmi v Lánicích bez platu a dávek, půllán, půl třetiny lánu

Matuss

- Matuss Fleischacker, celý dům ve městě, třetina lánu, pronajaty měl dvě role (jednu po straně Dolního žlíbku vedle cesty na Křoví, druhou západně od první role dotýkající se Dolního žlíbku), masný krám
- Matuss Kyssely, půl domu ve Psí ulici
- Matuss Myrysslaw, Myrysslavn, celé dvořiště ve Psí ulici, půllán
- Matuss Myrysslavs, půl dvořiště ve Psí ulici
- Matuss Werenkeins, celý dům ve městě, čtvrtlán, měl pronajatu roli na Svatodušně hoře

Matyo Swarczl, čtvrtlán

Mawrer – viz Blasko

Melczar – viz Henzl, Waczlav

Mert Bebers, dvůr v Lánicích bez platu a dávek, třičtvrtělán, půl třetiny lánu

Michco

- Michco Kuwicze, půl dvořiště ve Psí ulici, čtvrtlán
- Michco Rozenko Myllner, mlýn ležící pod Špitálským mlýnem a nad mlýnem zvaným Uherka, měl pronajatu roli nad svým mlýnem
- Michco Schyndle, celé dvořiště ve městě

Michel

- Michel Lekwyczer, dvůr v Lánicích bez platu a dávek, půllán
- Michel Styrmar, celý dům ve městě

Micolaus

- Micolaus Clar, půl dvořiště ve Psí ulici
- Micolaus Wissowycz, půl dvořiště ve městě, třetinka lánu

Mleta – viz Benuss

Mras, Mwras, za potokem půl dvořiště ve Psí ulici, půllán

Mykss, Myx

- Myx Beber, na Dobytčím trhu půl domu ve městě
- Mykss Wolf, celý dům ve městě, čtvrtlán, pronajaty měl tři role (jednu za dvorem na městském příkopu, druhou s názvem Tlapa, třetí na Svatodušní hoře) a pastvisko osvobozené od nájmu, rychtář

Myllner – viz Pesko, Michco

Myrysslavs, Myrysslaw, Myrysslavn – viz Matuss

Mýsta, na rohu půl dvořiště ve Psí ulici

Nawr – viz Lewo

Nimensechl – viz Endrl

Notstal – viz Henzl, Petr

Nicolae

- Nicolae ein Schueler, celé dvořiště se zahradou vedle ve městě

Nykl, Nyklas, Nykls

- Nykl Chutlar, půl dvořiště ve městě, půllán, měl pronajatu roli v Širokém žlebu
- Nyklas Jungpurger, půl domu ve Psí ulici, radní
- Nyklas Pewrl, půl dvořiště ve městě, půllán, půl třetiny lánu
- Nykls Tuchmacher, dílna s napínacím rámem na sukno s domem půldruhého dvořiště v Lánicích

Oberhertl, čtvrtlán

Ondrusk Sneyder, čtvrtlán

Orzychaw – viz Mach

Pader – viz Petr

Paul, Pawl

- Paul, půl domu ve Psí ulici, půl třetiny lánu
- Pawl Tuchmacher, dílna s napínacím rámem na sukno s polnostmi celé dvořiště v Lánicích

Pawlyk

- Pawlyk Grayssa, půl domu ve městě, půl třetiny lánu

Pawrnfeint – viz Stephan

Paczolt – viz Hanns

Pernykars, půl dvořiště ve městě, půllán, pronajatu měl roli na Svatodušní hoře

Pesko Myllner, půl dvořiště ve městě

Pessel Smyd, půl dvořiště ve městě

Petr, Petrus

- Petr, u Lánické brány půl domu ve městě
- Petr Glocz, celé dvořiště v Lánicích, lán, třetina lánu, radní
- Petr Haiden Schreiber, celé dvořiště se zahradou naproti nahoře ve městě, písař
- Petr Chumpter, dvůr v Lánicích bez platu a dávek
- Petr Liebus, na rohu půl domu ve městě, čtvrtlán

- Petr, Petrus Marss Fleischakker, půl dvořiště ve městě a půl domu ve Psí ulici, měl pronajaty dvě role (jednu na pěšině z Psí ulice ke Špitálskému mlýnu, druhou uvnitř Vyhlídkového žlebu), masný krám, radní
- Petr vom Notstal, dvůr v Lánicích bez platu a dávek, čtvrtlán, pronajaty měl dvě role (jednu vedle Čertovy hory dotýkající se Prostředního žlábku, druhou na pěšině vedoucí z Psí ulice ke Špitálskému mlýnu)
- Petr Pader, třičtvrtělán, půl třetiny lánu
- Petr Puczawer, půl dvořiště ve městě, pronajatu měl roli vedle pastviska
- Petr Solmeyer, Sohneyer, celé dvořiště v Lánicích, třičtvrtělán, pronajatu měl roli na Svatodušní hoře
- Petr Schuster, půl dvořiště ve Psí ulici
- Petr Töpher, půl dvořiště ve Psí ulici

Pewrl – viz Nyklas

Phendl, masný krám

Philip

- Philipp der Hantlos, půl dvořiště ve Psí ulici
- Philip Swarczl, celé dvořiště ve městě, půllán, pronajaty měl dvě role (jednu s názvem Tlapa, druhou na Svatodušní hoře)
- Philip Fleischakker, měl pronajatu louku u role k pomoci

Pinter – viz Endrl, Henzl, Ull

Plyml Fleischakker, celý dům ve městě, sladovna celé dvořiště ve městě, masný krám

Prewssen – viz Andre

Puczawer – viz Petr, Reichpetryn

Reichpetryn von Puczaw, půl dvořiště v Lánicích

Rennar, Renner – viz Martinus

Rozenko – viz Michco

Ryssowye – viz Jan

Saylar – viz Jan

Schreiber – viz Petr

Sczepane, Czepane, Zepane, ve městě, osvobozen od platu, třetina lánu, měl pronatu roli v Širokém žlebu

Sczepko, Sczepku, měl pronajaty dvě role (jednu uvnitř a druhou na okraji Svatodušní hory)

Sedlak, půl dvořiště ve Psí ulici, půllán, půl třetiny lánu

Seydenswancz, dole na rynku půl domu ve městě, masný krám

Schedl – viz Handl

Schedl, Schewl Chumpter, půl dvořiště ve Psí ulici, měl pronajatu roli v Šibeničním žlebu a louku

Schestak, měl pronajatu roli u Špitálského mlýna a louku

Schiller, Schueler – viz Nicolae, Stephan

Schreiber – viz Petr

Schuster – viz Bohuss, Churta, Judaz, Lyczku, Martyn, Petr, Unger, Wyelant

Schymak, celý dům ve městě, sladovna půl dvořiště ve městě, měl pronajatu roli za Psí ulicí pod pěšinou

Schyndle – viz Michco

Sigl, ve městě, osvobozen od platu

Sigmud

- Sigmud Kyrssner, u Lánické brány celé dvořiště ve městě

Smid, Smyd – viz Endrl, Hanns, Pessel

Sneyder – viz Hanns, Jesk, Ondrusk

Solmeyer, Sohneyer – viz Petr

Ssyssko – viz Wachco

Stephan, Stephandl

- Stephan Pawnfaint, půl domu a půl dvořiště ve městě, masný krám, radní

- Stephan Schiller, půl dvořiště ve městě

- Stephandl Eberleins, celé dvořiště v Lánicích, čtvrtlán

Streysse, Streysse – viz Hank

Styrmarr – viz Michel

Suchendrunck – viz Hanns

Suchon – viz Hanns

Swarczl – viz Philip, Matyo

Swarczpetr, půl dvořiště ve městě

Teufel, celé dvořiště se zahradou v Lánicích

Thoman

- Thoman Wollslaher, půl dvořiště v Lánicích

Töpher – viz Petr

Trahara, celé dvořiště ve městě

Traharad, celé dvořiště ve městě, půllán, půl třetiny lánu

Trebeczer – viz Happl

Trdla – viz Jan

Tryndl, masný krám

Tuchmacher – viz Happl, Nykls, Pawl

Tylhowen – viz Hank

Ull, Ulluss

- Ulluss – viz Henzel

- Ull Pinter, celý dům ve městě

- Ulluss vom Brymbslaw, dvůr s polnostmi v Lánicích bez platu a dávek, třetina lánu, pronajaty měl dvě role (jednu na Svatodušní hoře, druhou v Širokém žlebu)

Ungar, půl dvořiště ve městě

Unger Schuster, čtvrtina dvořiště ve Psí ulici

Vincencz, celý dům ve městě, pronajatu měl roli s názvem Tlapa a louku pod Šestákovou loukou

Vogl – viz Hanns

Vycuss, celé dvořiště v Lánicích

Waczlaw

- Waczlaw Melczar, čtvrtina dvořiště ve Psí ulici, masný krám

Wachco

- Wachco Adames, celý dům ve Psí ulici

- Wachco Ssyssko, celé dvořiště ve Psí ulici, půldruhá třetina lánu

Wentzuss

- Wentzuss Holcz Hoger, půl dvořiště ve městě

Werenkeins – viz Matuss

Weyzenyagl, Weyzyagl, sladovna u lávky půl dvořiště ve Psí ulici, purkmistr

Weyziaklin, vdova, půl dvořiště ve městě

Wissowycz, Wysowycz – viz Jan, Micolaus

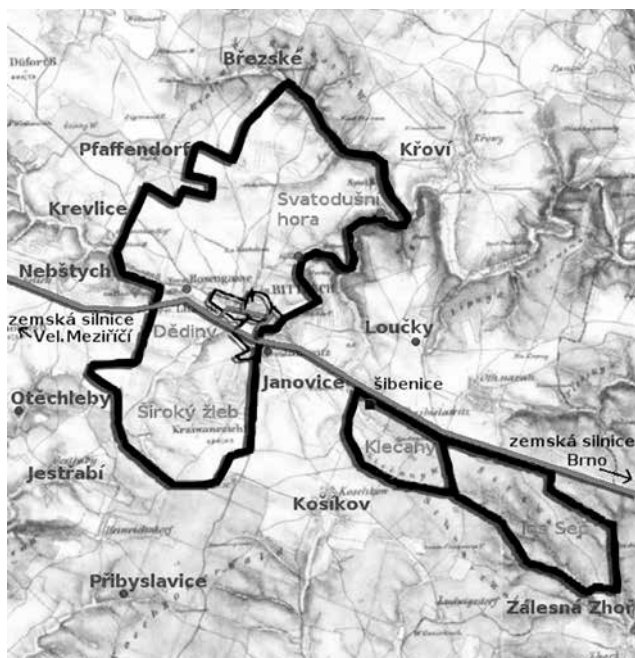
Wolf – viz Mykss

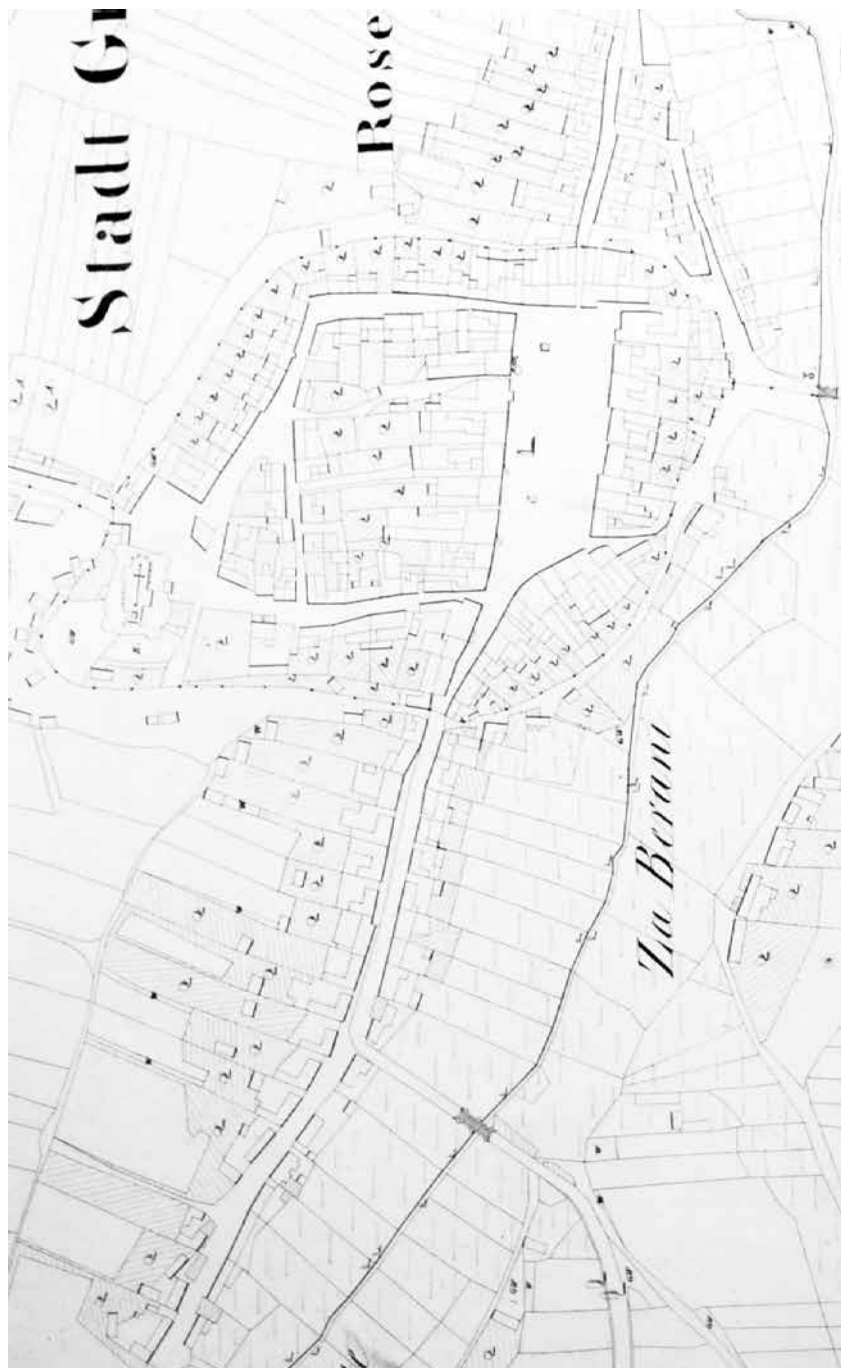
Wollslaher – viz Thoman

Wyelant Schuster, půl dvořiště ve městě

Wytkeins – viz Jan, Lewo

Zkrzyekeyns – viz Mach

OBSAH

Překlad úvodního zápisu	str. 3
PŘED 600 LETY	str. 4
EDICE ZAKLÁDACÍHO ZÁPISU	str. 8
Úvodní zápis	str. 8
Soupis poplatníků domovních parcel	str. 9
Soupis lánních poplatníků	str. 13
Soupis poplatníků třetiněk lánů	str. 14
Soupis pronájmů zemědělské půdy	str. 14
Klečany	str. 16
Les Seč	str. 16
Dědiny	str. 17
Halířky	str. 17
Masně krámy	str. 17
Popis hranic města Bíteše	str. 18
EDICE PŘEKladu z roku 1563	str. 18
JMENNÝ REJSTRÍK SOUSEDŮ MĚSTA VELKÉ BÍTEŠE K ROKU 1414	str. 21

Soupis vyobrazení

Str. 1: Zakládací zápis – první odstavce (SOKA Žďár n. S., f. Archiv města Velká Bíteš, sig. Ea1, fol. 2).

Str. 2: Zakládací zápis – druhý a třetí odstavce (SOKA Žďár n. S., f. Archiv města Velká Bíteš, sig. Ea1, fol. 2).

Str. 28: Území města Velké Bíteše v roce 1414 a jeho sousedé – přibližný náčrt do druhého vojenského mapování z poloviny 19. století.

Str. 29: Nejstarší katastrální mapa Velké Bíteše z roku 1825 (výřez); půdorys zástavby se s největší pravděpodobností oproti roku 1414 výrazně nezměnil (Městské muzeum ve Velké Bíteši).

Str. 32: „Ó, milí sousedé, stuojte o svá městská práva pro milého hospodina!“ – zvolání z druhé poloviny 15. století připsané k zakládacímu zápisu městské knihy (SOKA Žďár n. S., f. Archiv města Velká Bíteš, sig. Ea1, fol. 2).

Str. 32: Nejstarší dochovaný otisk pečetiňho typáře města Velké Bíteše z roku 1437; je pravděpodobné, že tentýž typář město užívalo i o 23 let dříve (Foto a uložení: SOKA Žďár n. S., f. Archiv města Velká Bíteš).

Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace

Grafické zpracování: Ondřej Šimeček

Tisk: Eurotisk Navrátil s.r.o., Uherský Brod.

Vydáno: Zář 2014

OSLAVY 1414 - 2014

600. VÝROČÍ ZALOŽENÍ NEJSTARŠÍ MĚSTSKÉ KNIHY VELKÉ BÍTEŠE

pátek 5. září 2014 *Městské muzeum ve Velké Bíteši*

17.00 hodin | **Velkobítešská městská kniha z roku 1414 - historické souvislosti vzniku, obsahu i tradice**

Formou besedních vstupů vystoupí Mgr. Tomáš Borovský, Ph.D, Mgr. Martin Štindl, Ph.D. a Jan Zduba

18.00 hodin | **NÁMĚSTÍ V PROMĚNÁCH ČASU**

Vernisáž výstavy k příležitosti 600 let Městské knihy Bítešské a oslav otevření rekonstruovaného náměstí.

sobota 6. září 2014 *Masarykovo náměstí ve Velké Bíteši*

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ ZREKONSTRUOVANÉHO MASARYKOVA NÁMĚSTÍ

12.45 hodin | **BIG BAND ZUŠ SMETANOVA BRNO**

13.30 hodin | **SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ ZREKONSTRUOVANÉHO NÁMĚSTÍ**

15.00 hodin | **DĚTSKÉ DISKOHRAČKY** (*písničky a soutěže pro děti*) – Český Animační Team

16.00 hodin | **MICHAL DAVID** a host **VENDULA PŘÍHODOVÁ**

17.00 hodin | **DĚTSKÉ DISKOHRAČKY** (*písničky a soutěže pro děti*) – Český Animační Team

17.30 hodin | **KRONEK ALBAND / Ex KERN /**

19.00 hodin | **DAVID KRAUS s kapelou**

20.30 hodin | **VŠICHNI SVATÍ**

Moderátor: **Martin Hrdinka**

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY HISTORICKÝCH VELOCIPEDŮ - IX. ROČNÍK

10.00 hodin | **SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ IX. ROČNÍKU MISTROVSTVÍ ČR HISTORICKÝCH VELOCIPEDŮ**

10.15 hodin | **Závod Velká Bíteš – Osová Bítýška – Velká Bíteš**

13.15 hodin | **JÍZDA ELEGANCE**

14.30 hodin | **BÍTEŠSKÁ MÍLE**

16.30 hodin | **VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ IX. ROČNÍKU MISTROVSTVÍ ČR HISTORICKÝCH VELOCIPEDŮ**

Moderátor: **Vojta Polanský**

neděle 7. září 2014 *Dolní mlýn (Knollův mlýn)*

9.00 hodin | **VÝLETNÍ AKCE S DOPROVODNÝM PROGRAMEM NA DOLNÍM (KNOLLOVĚ) MLÝNĚ**

Ukázka mletí a vysévání, výstava - mlýny a řemesla, dílničky - výrobky ze dřeva a pletené výrobky.

Odpoledne a večer posezení s country kapelou.

Imple Suffice fcaora ofna aneffta pccane pccmlefo hofpodm

PODPOŘIL
Kraj Vysocina

Velká Bíteš:
muzejní a historická

**Informační centrum
a Klub kultury
Velká Bíteš**

BÍTEŠSKO.com
kulturně společensko informační portál